

V Peruju kroti vojska nemire in ohranja red

Vlada je poslala v glavno mesto vojaštvo na ceste mirit izgrede tekom splošnega štrajka v protest povišanja cen.

LIMA, Per. — Čete z oklopnimi vozili so prišle v torek delat mir po mestnih cestah in trgih, kjer je prihajalo do izredov in nasilij. Tekom splošnega štrajka, ki so ga oklicale delavske unije pa pobudo komunistov, je bilo v Limi vsaj 8 oseb mrtvih. Po nastopu vojaštva se je vrnil v glavno mesto mir, toda večji del je bilo mesto mrtvo, ko so tovarne stale in je obtičal tudi promet.

Preddnik republike gen. Francisco Morales Bermudez je pozval delavstvo na posel in proglasil splošen štrajk za nezakonit. V mestu so določili policijsko uro na peto popoldne po izgredih v ponedeljek.

Do izredov in spopadov je prišlo tudi v drugih krajih Peruja. Trdijo, da je bilo tam vsaj ducat mrtvih. Ljudje so se začeli jeziti in demonstrirati, ko je vlada v okviru svojega gospodarskega programa, ki naj bi spravil državo iz finančne stiske, povišala cene vsakdanjih potrebščin za 30 do 120%.

Ko so grozili nemiri, je vlada pretekli petek proglasila izredno stanje, toda splošnega štrajka ni mogla preprečiti. S pomočjo vojaštva je vladi uspelo vzpostaviti red in mir ter viden normalnosti, ko se je delavstvo po dveh dneh splošnega štrajka odločilo vrniti na delo.

Kanadski diplomat o nevarnosti za Kanado

Ločitev Quebeca bi vodila do razpada Kanade in vključitve njenih delov v ZDA.

PARIZ, Fr. — Poslanik Kanade Gerald Pelletier je v nagovoru pred International Diplomatic Academy dejal, da je prepričan, da se bodo francoski Kanadanci odločili proti odcetpiti Quebeca od ostale Kanade, ker bi to pomenilo konec Kanade, kot jo poznamo sedaj, in vtopitev njenih delov v ZDA kot neizogibni posledici.

Priznal je potrebo po "pomladitvi" sedanjega kanadskega federalizma v obliki in načinu, ki bo zadovoljil francosko govoreče Kanadčane.

Ce bi se Kanada res razdelila, bi ne mogla ohraniti svoje neodvisnosti in lastnega obstoja. Po določeni dobi bi vsak njen del bil spojen z mogočno Ameriško državno federacijo.

NASA bo oskrbela indijansko vas s sončno energijo

CLEVELAND, O. — Lewis Research Center NASA bo izdelal načrt za oskrbo indijanske vasi Schuchili v Arizoni s sončno energijo. To bo prvi tak sistem na svetu in bo kril celotno potrebo po energiji vasi s 96 prebivalci.

Dogovor o izdelavi načrta in njegovi izvedbi je bil dosežen med predstavniki indijanskega plemena Papago, NASA in javno zdravstveno službo ZDA.

Vremenski prerok

Pretežno sončno in toplo z najvišjo temperaturo okoli 82 F (26 C).

Novi grobovi

Jennie Kuznik
Včeraj zjutraj je v Lake County Memorial West bolnišnici umrla 88 let stara Jennie Kuznik, rojena Germ v vasi Dobrava pri Dobrnju na Dolenjskem, vdova po leta 1967 umrlem možu Josephu, mati Mrs. Michael (Mary) Beno, Jennie Malnar, Mrs. Joseph (Josephine) Frylat, Mrs. Anton (Millie) Oblak in pok. Josepha, 7-krat stara in 14-krat prastara mati, sestra Johna Germa in pokojnih Franka, Martina, Anne Pucel in Frances Kastelic. Pokojna je bila članica ADZ št. 23 in SNPJ št. 26. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v soboto v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih, nato na pokopališče.

Peter P. Oklesen
V veteranski bolnišnici je umrl v ponedeljek zvečer Peter P. Oklesen, mož Marthe, roj. Grundzinski, oče Gwendolyn P. Ball, Shirley M. Ulstad in Christine J. Faradis, 5-krat stari oče, sin Josephine, brat Ann Balash, Angele, Edwarda, Rudyja, pok. Josepha, Olge Vener in Harolda. Pogreb je danes, 25. maja, iz Brickmanovega pogrebnega zavoda na 21900 Euclid Avenue v cerkev Marije Pomnočnice na Neff Road ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Tujci kupujejo zemljo

WASHINGTON, D.C. — Tujci z denarjem v zadnjem času vlagajo svoja odvišna sredstva v nepremičnine v naši deželi, med drugim tudi v farmarsko zemljo na nejevoljo naših farmerjev. Ti vidijo v tem vzrok za dražitev zemlje, ki bi jo radi sami kupili, pa jim postaja predraga. Tujci bogatini smatrajo, da so edino ZDA še varen kraj za naganje imetja, ko postaja ves ostali svet negotov in ni mogoče reči, da ne bo prišlo do prevratov z vsemi mogočimi škodljivimi posledicami za njihovo imetje.

Spor med Južno in Severno Korejo

SEOUL, J. Kor. — Pomorske sile Južne Koreje so pretekli teden potopile severnokorejsko ladjo in ujele osem severnih Korejcev, ki jih smatrajo za severnokorejske vohane in saboterje. Severna Koreja protestira in zahteva takojšen izpust svojih ujetih državljanov.

Predstavniki dom za trgovinske olajšave ZDA Madžarski

WASHINGTON, D.C. — Predstavniki dom je ta teden izglasoval z 209:173 predlog za priznanje Madžarski vseh trgovinskih ugodnosti, ki jih uživajo prijateljske države. Predlog mora iti še v Senat. Madžarska bo četrta komunistična država s takimi ugodnostmi. Te že uživajo Jugoslavija, Poljska in Romunija.

Odkritje novih žrtev upornikov v Zairu

V zadnjih dneh so odkrili večje število pomorjenih belcev in vse kaže, da bo njihovo število večje, kot je izgledalo.

KINSHASA, Zaire. — Francoski padalci so našli 18 novih trupel pomorjenih belcev v Kolveziju, v okolici mesta pa tudi skupino 20 prestrašenih francoskih žensk in otrok, ki so se skrivali pred uporniki, kateri so pomorili njihove može in očete, kot je objavil zastopnik obrambnega ministra v Parizu.

Po njegovih besedah žene in otroci niso vedeli, da so francoske in belgijske padalske čete prišle pretekli teden v Kolveziju in pregale od tam upornike. Po vsem sodeč bo število pomorjenih tujcev v Kolveziju in okolici preseglo 200, vendar za enkrat še ni mogoče položaja v celoti preceniti.

Se vedno je ponekod zmeda in ni izključeno, da niso nekateri trupa šteli dvakrat, na drugi strani pa je prav možnost, da odkrijejo še nova trupa, ko nadaljujejo pregled mesta.

Kolvezi je brez vode in elektrike, trupel domačinov še niso pobrali in pokopali, obstoja nevarnost kolere, ko je oskrba s pitno vodo negotova. Francoske čete so še v Kolveziju, med tem ko so se belgijske vrnile domov z izjemo enega bataljona, ki je za enkrat ostal na letališču Kamine.

Ameriški znanstveniki odpovedali obisk v SZ

WASHINGTON, D.C. — Člani ameriške Akademije znanosti so odpovedali svoje potovanje v Sovjetsko zvezo na razpravi s sovjetskimi znanstveniki v znak protesta obsodbe fizika Jurija Orlova v Moskvi pretekli teden.

Warnke: ZDA bi dobile

Vodja delegacije ZDA pri pogajanjih SALT s Sovjeti trdi, da bodo ZDA dobile oboroževalno tekmo, če pogajanja SALT propadejo.

WASHINGTON, D.C. — V New Yorku se te-le dni razgovarjata državni tajnik C. R. Vance in glavni pogajalec ZDA za SALT Paul C. Warnke s sovjetskimi zastopniki, predvsem z zunanjim ministrom A. Gromikom o še nerešenih točkah za nov dogovor o omejitvi jedrskega strateškega orožja. Za konec tedna bodo razgovore nadaljevali v Washingtonu.

P. C. Warnke je v zvezi s temi pogajanjimi dejal, da bi ZDA dobile vsako tekmo v oboroževanju s Sovjetsko zvezo, ker imajo zato potrebna sredstva in voljo, če bi prišlo do poloma pogajanj. Warnke je prepričan, da bi nov sporazum povečal varnost ZDA in prinesel ustalitev v odnose med obema glavnima silama sveta. To je tudi edini vzrok, da se ta pogajanja vrše. "To ni nobeno človekoljubje," je izjavil Warnke.

Sovjetska zveza se zaveda moči in možnosti ZDA. Če bi mislila, da more doseči v odsotnosti dogovora z njimi premoč v strateškem orožju, bi ne imela nobenega zanimanja za pogajanja, je razlagal P. C. Warnke ozadje in smisel pogajanj med ZDA in ZSSR.

V glavnem je treba rešiti le še tri vprašanja, vse ostalo je že dogovorjeno. ZDA hočejo omejiti Sovjetsko zvezo v modernizaciji njenih medcelinskih raket in v vključevanju strateškega bombnika Backfire in oborožene sile ter rešiti sporna stališča o rabi manevrirske rakete, ki jo želijo ZDA vključiti v svoje strateške sile in v sile NATO v Evropi, čemur se Moskva upira.

En dan brez televizije

HAMBURG, ZRN. — Kanceler Helmut Schmidt je svetoval svojim rojakom, naj se vsaj en dan v tednu odrečejo televiziji in se raje posvetijo razgovoru med seboj.

"Mi ne govorimo dovolj drug z drugim. To velja za zakonce, starše, otroke in prijatelje," je dejal Schmidt.

POSEBNO ZASEDANJE ZN BREZ VODNIKOV ZDA IN ZSSR NE OBETA VELIKO

Glavna skupščina Združenih narodov se je zbrala pretekli torek na izredno zasedanje k razpravi o omejitvi oboroževanja. Zasedanja se je in se bo udeležilo okoli 20 državnih poglavarjev, toda med njimi po vsem sodeč ne bo predsednikov ZDA in ZSSR. Države Tretjega sveta, ki so predložile in izglasovale posebno zasedanje, odsotnost vodnikov obeh glavnih sil vznemirja.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y.

Glavna skupščina se je v torek zbrala na izredno zasedanje, na katero se je pripravljala poldruugo leto na prizadevanje držav Tretjega sveta, ki bi rade omejile svetovno oboroževanje, zlasti ono velikih sil, in dobile del tako prihranjenih sredstev kot pomoč svojemu razvoju. Povaljila na izredno zasedanje se je odzvalo okoli 20 vodnikov držav in okoli 50 prvih ministrov ozioroma predsednikov vlad. ZDA so poslale zastopstvo, ki ga vodi podpredsednik W. F. Mondale, Sovjetska zveza pa zastopstvo pod vodstvom zunanjega ministra A. Gromika.

Nekateri zastopniki držav Tretjega sveta iz Afrike, Azije in Latinske Amerike tolmačijo odsotnost predsednikov ZDA in ZSSR s mislijo, da ta dva daje ta prednost neposrednim razgovorom med seboj o vprašanju omejitve oboroževanja. Ti razgovori so med obema vodilnima silama sveta v teku že vrsto let, in so vodili do sporazuma SALT 1 in so na tem, da dosežejo sporazum SALT 2.

V švicarski Ženevi se že več let trudi skupina članic Združenih narodov najti pot in način za razorožitev sveta brez kakega posebnega uspeha. Francija je udeležev pri razgovorih v Ženevi odklonila, ker ni verjela v njen uspeh. Njen sedanji predsednik Valery Giscard d'Estaing je vendar prišel na izredno zasedanje skupščine ZN v New York, kjer je možno uspeha komaj kaj večja. Giscard bo po svojem govoru v ZN odletel v Washington, D.C., na razgovor s predsednikom ZDA Carterjem, predvidenim za jutri.

V govorih ob odprtju zasedanja glavne skupščine sta glavni tajnik ZN Kurt Waldheim in

predsednik skupščine Lazar Mojsijev iz Jugoslavije opozorila na nevarnost oboroževalne tekme, posebno na nevarnost tekme v jedrskem orožju, kjer se pojavljajo vedno novi sistemi, nevarnejši in uničljivejši od prejšnjih. Pričakujejo, da bodo v tej smeri govorili pretežno tudi zastopniki držav Tretjega sveta, ki se čutijo posebnost prizadevanj zaradi odsotnosti Carterja in Brežnjeva.

Glavni tajnik ZN Waldheim je v svojem govoru predložil, naj bi od skupne vsote 400 milijonov, ki jih vse države letno potrošijo za oborožene sile, dale 0.1% za napor iskanja možnosti omejitve oboroževanja in razorožitve ter nadzora nad njima. Predložil je tudi ustanovitev posebnega mednarodnega odbora strokovnjakov za proučevanje tega vprašanja.

Lazar Mojsijev je govoril o trošenju sredstev za oborožene sile, ki presega skupno vsa sredstva za izobrazbo in bodo skoraj presegla tudi vsa sredstva namenjena narodnem u zdravstvu. Po njegovem naj bi usmeril svet svoje raziskovalne napore in sredstva namesto v oboroževanje v boj proti boleznim, revščini in iskanju novih sredstev za energijo.

Zadnje vesti

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Podpredsednik ZDA W. F. Mondale je pred glavno skupščino ZN dejal, da so ZDA za omejitve oboroževanja, da pa ta ne more biti enostranska. Opozoril je na pospešeno oboroževanje članice Varšavske zveze v Evropi, ki je privedlo do tega, da imajo te trikrat toliko tankov kot sile NATO. Ponudil je sodelovanje ZDA pri nadziranju omejitve oboroževanja, ki bi naj povečalo varnost.

WASHINGTON, D.C. — Konferenca predstavnikov obeh zbornic Kongresa je včeraj odobrila kompromis o cenah prirodnega plina. Spor o tem je zadrževal delo na zakonitvi energetskega programa od lanske jeseni. Upajo, da hosta kompromis sprejeli obe zbornici, četudi ni z njim dejansko nobena zadovoljna, je pač "najboljši" kompromis, ki ga je bilo možno doseči. Letno bo povečal stroške za prirodni plin na povprečno gospodinjstvo od \$20 do \$50.

KINSHASA, Zaire. — Francoske čete so naletele na skupino katanških upornikov in imela v spopadu v njo včeraj dva mrtva. Se vedno pogrešajo okoli 300 belcev, katerih del naj bi uporniki vzeli s seboj. Francija je pozvala Zambijo in Angolo, naj pomagata te rešiti. Vlada v Parizu je izjavila, da bodo francoski padalci ostali v Zairu, dokler ne rešijo vseh belcev.

PARIZ, Fr. — Tu se je včeraj sestal predsednik belgijske

Iz Clevelanda in okolice

Iz bolnišnice—
G. Frank Vidervol s 1153 Norwood Road se je vrnil po štirih operacijah iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave.

Tečaj angleščine—
V E. Kovacic Recreation Centru na St. Clair Avenue je tečaj angleščine v torkih in četrtkih od 10. dopoldne do 12., v ponedeljkih in sredo pa od 6. do 8. zvečer. Za vsa pojasnila kličite tel. 229-9636.

Prodaja peciva—
Članice Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete bodo v soboto, 27. maja in v nedeljo, 28. maja prodajale pecivo. Čisti dohodek bo za potrebe Baragove zveze. Pecivo bo na razpolago v soboto popoldne, v nedeljo pa po vseh mašah.

Asesment—
Podružnica št. 25 SZZ bo pobirala assesment nočij v društveni sobi farne dvorane pri Sv. Vidu.

Darilo šoli—
Društvo Lilija je poklonilo Slovenski šoli pri Mariji Vnebovzeti velikodušen dar, za kar se mu ta lepo zahvaljuje.

Narodni park na Aljaski v Senatu v zagali

WASHINGTON, D.C. — Predstavniki dom je izglasoval pretekli teden 102 milijona akrov površine Aljasko za narodni park in zatočišče divjih živali. Za predlog je glasovalo 277 kongresnikov, proti le 31.

Ko je bila v Predstavniskem domu za ta predlog torej velika večina, je položaj v Senatu nekaj različen, vendar se zdi, da je tudi tam za to večina. Senatorja z Aljasko sta napovedala z zvezi s tem neprestano razpravo v zbornici, kadar bo prišel predlog na vrstni red.

Vodnik demokratske večine v Senatu R. Byrd je izjavil, da predloga ne bo stavil na dnevni red, dokler se senatorja z Aljasko ne premisli.

vlade s predsednikom Zaira Mobutu. Mobutu je preje napovedal zamenjavo vseh Belgičev s Francozi, ker so belgijske čete "prišle zadnje pomagat in so prve odšle". V razgovoru s predsednikom belgijske vlade je prišlo do pomiritve in sporazuma, da bodo Belgijci ohranili svoj položaj v Zairu. Mobutu je priznal potrebo po njihovi varnosti. Za to naj bi skrbele varnostne sile, sestavljene iz oboroženih sil različnih držav, ker Zaire sam ni sposoben te naloge uspešno opravljati.

NEW YORK, N.Y. — Predsednik American Telegraph & Telephone Company je izjavil, da bo ta zamrznila za letos plače svojega vodilnega oboja in tudi vse cene za to in prihodnje leto v skladu z naporom za omejitve inflacije.

WASHINGTON, D.C. — Domov odbor je sklenil z 22:8, naj člani Kongresa, visoki uradniki zvezne vlade in zvezni sodniki prihodnje leto ne dobio povišanja svojih plač kot dober zgled v boju proti inflaciji. Začasna zamrznitev plač naj bi veljala za vse osobe zvezne vlade ki ima \$47,000 in več letno.

SEN. DANIEL P. MOYNIHAN POPRAVLJA IZJAVE PREDSEDNIKA CARTERJA O TITU

Zvezni senator Daniel P. Moynihan iz New Yorka je znan pa vsej deželi po svojih liberalnih nazorih, po svoji udeležbi v vladi predsednikov Johnsona in Nixona, po svoji profesuri na Harvard univerzi, pa tudi po svojem nastopanju kot poslanik ZDA v Indiji. Tega moža so vznemirile besede hvale, ki jih je izrekel predsednik ZDA Carter ob priložnosti obiska predsednika SFR Jugoslavije Josipa Broza Tita v taki meri, da je vključil v Congressional Record 10. marca letos sledeče:

I.
"Senatorska tradicija gostoljubja in primerneга spoštovanja zahteva od nas, da podpiramo predsednika Združenih držav, kadar je gostitelj kakega vladnega predsednika ali državnega poglavarja. Odhod jugoslovanskega predsednika Tita iz ZDA je zato pri-

meren trenutek za komentar o načinu njegovega sprejema. Predsednik ZDA je pozdravil predsednika Tita pri južnem vходу Bele hiše v torek, 7. marca, ter je v svoji pozdravni izjavi nagradil takšno kollično hudih netočnosti Titu in, zato, ameriški javnosti ter na sploh mednarodni javnosti, da temu, menim, ni primera v naših odnosih s totalitarnimi državami.

Zaskrbnjujoča je misel, da bi mogli biti pogledi, ki jih je predsednik izrekel v svojem pozdravu, njegovi ali vlade ZDA ali katerekoli odgovorne vladne ustanove.

Predsednik Carter je označil Tita za "sodobnika velikih svetovnih vodij, ki je preživel krizo svetovne vojne, prijatelj in družabnik predsednika Churchilla, predsednika Roosevelta, generala De Gaulle". To je dejansko strahovito ne-

točno. Tito se ni nikdar srečal s Franklinom Rooseveltom. Nikoli se ni sestal s Charlesom de Gaullem. Sestal se je z Winstonom Churchillom, toda potrebna je velikanska imaginacija za trditve, da bi bil Tito Churchillov prijatelj ali občudovalec. Toda to ni glavna potvorba zgodovine v izjavi našega predsednika. Gre za opustitev Titovega najbližjega tujega tovariša med vojno, človeka, s katerim je v resnici delil najtesnejše odnose — Jožefa Stalina. Kakoz se more zgoditi, da Stalin izgine s seznama Titovih zunanjih družabnikov iz druge svetovne vojne? Celo Kremelj bi se pomišljal, predno bi tako drzno in tako odkrito potvoril zgodovino zato, da bi prikriil povezanost sodobnega političnega predstavnika.

Predsednik Carter je tudi označil Tita za "človeka, ki je iz lastne iniciative z drugimi

velikimi voditelji, Nehrujem, Nasserjem, ustvaril organizacijo neuvrščenih ljudstev sveta". Na nesrečo, so takoleimenovani neuvrščeni vse prevečkrat, zlasti zadnja leta, neuvrščeni proti Združenim državam, a za Sovjetsko zvezo na vsakem svetovnem forumu in v vsaki svetovni zadevi.

Predsednik je nadalje označil Tita za človeka, ki je zgled "teženj po svobodi, neodvisnosti in svobosčinah, teženj, ki jih ima vsa Vzhodna Evropa in dejansko ves svet". Kakoz čudno, da predsednik ZDA, tako častno povezan z mednarodnim gibanjem za človekove pravice, tako hvali komunističnega diktatorja, ki vsevprek meče v ječe politične nasprotnike in zatira oporečništvu na način, kakor to delajo vsi komunistični državni poglavarji.

(Dalje sledi)

NAROČNINA:

Združene države:
\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months
Friday Edition — \$10.00 for one year.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 79 Thursday, May 25, 1978

Ob zločinskem umoru Alda Mora

V Gorici v Italiji izhajajoči slovenski tednik, ki ga izdaja Katoliško tiskovno društvo, ureja pa msgr. Franjo Močnik, je v svoji št. 19 l. l. 11. maja 1978 o tragičnih dogodkih zadnjih mesecev v Italiji prinesel naslednji članek.

Italijo in ostali svet je v torek, 9. maja, popoldne do dna pretresla novica, da so v neki rimski ulici našli v avtomobilu tu truplo umorjenega Alda Mora. Po 54 dneh podle igre v njegovim življenju, z upi njegove družine in pričakovanjem vsega kulturnega sveta so zločinci Rdečih brigad dopolnili svoje zlo dejanje.

Ob tej tragični uri je demokratična Italija enodušno reagirala na obsodbo zločina in njegovih krivcev. Oglasili so se vsi vidnejši politični, sindikalni in verski voditelji.

Po televiziji je bilo v torek zvečer slišati in videti prekaljene demokrate iz časov odporništva kot sta Sandro Pertini, socialist, in Guido Gonella, demokristjan, pa voditelj strank, med njimi republikanec Ugo La Malfa, komunist Enrico Berlinguer, sindikalist Lama in še drugi.

Njihove izjave so vse brez izjeme izzvenele kot obsodba zločina nad Aldom Morom; istočasno so izrazili svoje sožalje družini, solidarnost Krščanski demokrati in zagotovilo italijanski javnosti, da nasilje ne bo zmagovalo. Republiko je treba braniti, očuvati njene demokratične ustanove, ki so sad borcev boja za svobodo. Glede prihodnosti so bili eni bolj optimisti, drugi manj. Vendar obupanec med njimi ni bilo nobenega, da ob Morovi smrti ni njih obžaloval trdnosti, ki so jo pokazali vlada, Krščanska demokracija in parlament, ko niso klonili pred zahtevami brigadistov. Slišati je bilo izjave: Rdeči brigadisti so napovedali boj državi in demokraciji, njih izziv je treba sprejeti brez oklevanja.

Pertini je dejal, da je ob novice o Morovi smrti bil prizadet še kot mlad mož ob novice Matteottijevega umora leta 1923, ki so ga umorili fašisti. Vendar, je pojasnil, so danes politične razmere v državi povsem drugačne kot takrat. Tedaj smo bili med strankami spri, delavski sindikati neenotni in pasivni. Zato je lahko prevladala diktatura. Sedaj so se stranke povezale v demokratični složnosti in prav Aldo Moro je bil eden glavnih tvorcev te enotnosti v parlamentu. Nadalje je danes delavski razred dosti bolj enoten, udaren, stvaren in predan demokratični svobodi. Zato, je zaključil Pertini, imam polno zaupanje v bodočnost te naše republike, četudi bo morala preživeti še hude čase.

Pertiniju so dali prav italijanski delavci. Ti so v torek popoldne, ko se je razširila vest o Morovi smrti, spontano organizirali povorke po vseh večjih mestih Italije. Govorniki, ki so ob teh priložnostih nastopili z bolj ali manj nepripravljenimi govori, so vsi enodušno obsodili nasilje Rdečih brigad in se izrekli za demokratične oblike življenja in boja. Njih zahteva je bila v soglasju z zahtevami politikov: Rdeče brigade je treba osamiti, ustvariti praznino okoli njih, da bodo videli, da njih boj ni boj italijanskih delavcev, ni boj italijanskih množic.

To so bile izjave v torek zvečer. Človek je dobil vtis, da so italijanski politiki, sindikati, delavci enotni kot še nikoli, da hočejo ohraniti to republiko in njeno ustavo, četudi je bivši predsednik Saragat dejal, da je prva republika z Aldom Morom umrla.

Tudi v svetovni javnosti je vest o Morovem tragičnem koncu povsod napravila najgloblji vtis in povsod izzvala reakcijo in obsodbo. Podoba je bila, kot bi bili svetovni vodilni politiki osebno prizadeti.

Rdeče brigade so izpričale, da so jim človeška čustva povsem tuja; da so izključno politični fanatiki, ki z mrzlo računico pripravljajo svoje akcije, jih tehnično in perfektno izvajajo in zasledujejo le en cilj: razkroj demokratičnih ustanov. Cilj zasledujejo premišljeno, hladnokrvno, kot avtomati, kot ljudje brez čustev in brez vesti. Nobenemu dejanju se ne odrečejo, če menijo, da jim lahko koristijo.

Za vse, ki vsaj nekoliko poznajo potek komunističnih revolucij dosedaj, od ruske leta 1917 do zadnjih v Vietnamu, Angoli, Abesiniji, velja, da gre za revolucionarno taktiko, ki izhaja iz leninistične in stalinistične šole. Doslej je ta taktika še zmeraj bila zmogljiva, razen če ni izzvala nasprotne vojaške ali fašistične diktature.

Gotovo je danes Italija svet zase. Če so italijanske stranke zares demokratične, kot je bilo slišati izjave, in če so italijanski delavci ter njih sindikati zares demokratično usmerjeni, kot trdijo, potem bo italijanska demokracija gotovo izšla zmogljiva iz te preizkušnje, kot je rekel Pertini, ker brez ljudskih množic ni mogoče izpeljati nobene revolucije. Zato je z umorom Alda Mora res prišla ura resnice za italijansko demokracijo.

K. H.

BESEDA IZ NARODA

Spominski dan žrtv vojne in komunistične revolucije v Sloveniji

Siv dan je prišel; razšli smo se v prek in šir, kamor gnala je sila življenja in srca nemir.

(Zupančič)

CLEVELAND, O. — Mesec maj kot najlepši mesec v letu nudi v pričakovanju največje veselje in zadovoljstvo, kajti narava se prebujala v vsej čarobni ter lagodno privlačni krasoti.

Vse se veseli pomladi, kaj pa naj porečejo oni, njih družine in sorodniki ob spominski obletnici, ki so v mesecu maju in juniju leta 1945 izkusili vse grozote mučenja — do zadnjega diha pod komunističnimi krvniki.

Čeprav željno pričakovana je prerano zasijala na pomlad, slana je že davno ožela prve brsti pričakovane svobode, ki je kmalu izginila kot bajne sanje, ki so se prikazovale na nebu in se razpršile ter zapustile na zemlji krvave sledi žalosti.

Sirov dolin in hribovja so cvetele v mesecu maju l. 1945 mnoge krvave rože, ki so govorile o bližajoči se smrti. Vse tiste dni in tedne sta se v osamljenih predelih Kočevskega Roga, kraških jamah in ostalih moriških borili med seboj — svoboda in nasilje. Vse do tu se je svetil pramenček slovenskih borcev, kjer je ugasnil. Meseca maj in junij 1945, kako nesrečna sta bila!

Nepregledne množice brezdomne, sirot in pohabljenec so obtoževale in še obtožujejo tiste, ki so začeli to strašno klanje.

Pri Lurški Mariji na Providence Heights

Društvo SPKB Cleveland pridedi 28. maja t.l. Spominski dan s sv. mašo ob 10.45 na Chardon Road za vse slovenske žrtve minulih vojn na vseh bojiščih in za žrtve komunistične revolucije v Sloveniji v letih 1941-1945, v kateri so komunisti pobili okrog 11.000 slovenske narodne vojske.

Ljudje so že od nekdaj padali in umirali za domovino. Prav je, da ostanjo mrtvi v dostojnem spominu živih, kajti ti mrtvi so svojim družinam, sorodnikom, kakor tudi domovini, za katero so se borili in umrli, bili vedno najbližji in najdražji.

Ker je to resnično Spominski dan, tak kot ga nam narekuje dolžnost sožalja, zlasti pa najbolj prizadetim družinam in sorodnikom, kar vse potrjuje žalostna zgodovinska resnica; ob tej priliki sezimo globoko nazaj v našo preteklost tako, da bo to resnično predstavljalo žalni Spominski dan. Prisluhnimo, kaj nam prošlost in mrtvi govorijo!

Mrtvi govorijo prepričevalnejše od živih. Žalost nam stiska srce, ko se spominjamo vzdihov in krikov solza in krvi, ki so napolnjevale slovensko zemljo v tistih dneh strahote.

Ne pride nam na misel, da bi poveljivali svoje trpljenje, ampak dajmo priznanje onim, ki jih širom slovenske domovine krije neposvečena ruša brez križa. In še večji plamen se nam dviga iz srca, da bi ob takih Spominskih dnevih vsi Slovenci širom sveta doumeli veliko žrtv naših bratov in sestra, s spominom nanje že vendar enkrat spoznali, da je naša dolžnost intenzivnejše delovanje za uresničitev idealov, za katere so oni preličili svoje kri.

Ne smejo imeti grobov

Tudi v času minulih vojn so padali mnogi najboljši sinovi domovine, dajali so na oltar svobode in slave žrtve za svojo domovino; v tem smislu je tudi v preteklosti bilo mnogo vzviše-

nih primerov rodoljubov. Celo na tujem, sovražnem ozemlju so padli vojaki imeli grobove in križe, naši mučenci pa na svoji rodni zemlji ne smejo imeti svojega groba, temveč je vse poravnano z zemljo in preraščeno s travo; dobijo se ljudje, ki še danes zapirajo oči pred resnico, ker tega ne razumejo.

Trpljenje nacionalistov v Sloveniji ni prenehalo s kapitulacijo Nemčije. Zmaga zahodnih sil ni nam prinesla željno pričakovanega in krvavo zasluženega osvobojenja našega naroda. Narod, razpet na križu, ki je pričakoval vstajenje, je dočakal nesrečni čas, ki ga je prekrila "železna zavesa" po zaslugi, oziroma nezadostnem poznanju takratnih dogodkov zahodnih sil.

Komunistični krvniki se zadovoljno smehljajo, kdo jim kaj more? Ruske divizije so v Jugoslaviji, a nebo je visoko; ne slišijo se obupni kriki, prošnje za pomoč in molitve mučencev v zadnjih vzdihljajih. To so posledice boja za svobodo tlačenega naroda, ker je komunistični nastop veljal vsemu, kar je slovenskega, poštenega in dobrega za zmago komunistične revolucije.

Stoletja je krvavel in umiral slovenski narod, ki ga je tlačil tuječ jarem, toda v vsem tem obdobju nikdar ni toliko krvavel kot ravno v tej bratski komunistični dobi revolucije od svojih lastnih bratov. Težka je ta beseda, toda mi je ne umaknemo. S krvjo domobrancev in četnikov je to beseda zapisana v zgodovino in v srce vsakega poštenega in zavednega Slovenca.

Angleži so izdali ideale svobode, pravice in resnice, za katere ste se borili. Meseca maj in junij 1945, kako nesrečna sta bila! Takrat smo se trdno verjeli, da so tisti, ki zatrjujejo, da se borijo za svobodo malih narodov, pripravljeni tudi z dejanji potrditi svoje trditve. Niste jih prosili pomoči, sami ste delali red na svoji zemlji — oni pa so v svojo korist in nevednosti prijavljali pravico, da sami odločajo o vaši usodi.

Ob vašem odhodu spominjali ste se in ozirali: tam na ravnine in griče, kjer je tekla vaša mladost, tam so tudi ostale vaše domačije in zemlja. Borili ste se, da obdržite to zemljo zase kot svojo last, pa so vam vsillili zločince, ki samo govorijo o slobojstvu, nočejo a biti Slovenci, temveč le internacionalni komunisti. Šteli ste si v največjo dolžnost in čast, da ste se borili za svoje domačije, domovino in narodne običaje proti največjemu zlu, komunizmu.

Ce bi vas spomin ob vašem mučenju res že zapuščal, bi vas to zadnje dejanje nad vami prepričalo, da ste imeli prav in da ste bili marsikje preveč popustljivi in obzirni v svojih bojih. Ko se ne bi spominjali krvavih sledov, ki so jih komunistične tolpe vedno zapuščale za seboj, bi posameznik pri takem mučenju morda začel pomišljati, da morda le ni prav, da je delal kaj takega, kar mu rdeči štejejo v zločin in izdajo samo zato, ker ni hotel postati komunist.

Kaj je govoril molk trpečih in zatiranih? Na slovenskih tleh nočemo komunistične "svobode", ki je svoboda krivice, strasti in hudobije; nočemo, da bi nas morilci učili ljubiti; nočemo, da bi nas lažnjivci učili resnice! Ne govorite nam več o bratstvu, spomnite se bratov, ki ste jih zverinsko pobili!

Bog jim daj večni mir in pokoj!

Mrtvi so mogočni, pa so kljub temu pustili daleč za seboj svo-

je zmožnosti in sovraštva; vse to se bohotno razrašča še v telesu živčih, mladih potomcev umorjenih. Pod neposvečeno rušo niso našli svojega mira, ker jim še ni bilo dano zadoščenje za večni pokoj. Ob vsaki obletnici celo od tam sili dano zadoščenje za večni pokoj. Ta glas se sliši daleč po svobodnem svetu, samo v njih rojstni domovini kot semensko zrno so mu komunisti zaprli vrata, da tega glasu ne slišijo mlajši rodovi, ki ga jim prekrivajo že nad 30 let.

Ves september in oktober so prekopavali padle partizane in jih vozili na domača pokopališča. Torej, kje so logika, etika, estetika? Borili so se, da bi uničili cerkve in vse, kar je v zvezi z vero, sedaj pa na željo sorodnikov počivajo v blagoslovljeni zemlji. V življenju so kričali, da ni Boga, in njih svojci tudi, ob pogrebu to odobravajo, vendar pa radi slišijo besede duhovnika: Bog mu daj večni mir in pokoj!

Ko so pokošene z enim samim zamahom kose, so ležale po skupinah na zemlji in po breznihih gomile pobitih. S sinjim bleiskom noči se je mešal rdeči ogenj, h kateremu so morilci nosili svoj zadnji plen, skozi nič pa se razlega obupen krik. Rimski pesnik Bergljub bi rekel: Zemlja vzdihuje, a nad oblaki in nebesih je vse tiho! Resnična tišina pred neko vsemogočno silo, pred zvokom zlata, zločinov in glasne vojske. Vojske seveda, katera se ni držala Mednarodnega vojne prava, člena 1 in 43 Mednarodnega vojne prava konvencije v Haagu iz leta 1899.

Kot take je vojno sodišče za obsodbo "vojnih zločinov" v Nuerenbergu leta 1948 proglasilo kot tolpe in bande in nemški generali na Balkanu so jih smeli streljati kot zločince. V smislu teh mednarodnih konvencij je bila uprava v Sloveniji in v Srbiji pod generalom Rupnikom oz. pod gen. Nedičem zakonita oblast.

Zgodovina molka

Vojaške policijske formacije, ki sta jih organizirala za vzdržavanje reda v deželi in za varstvo premoženja in življenje prebivalstva, so bile vse po mednarodnem pravu zakonite ustanove. Ker ne sme nobeden govoriti, še manj pa pisati o teh strašnih zločinih, sodi to v zgodovino molka; do teh morišč pa je dostop strogo prepovedan; bali so se živih, bojijo se mrtvih. Zaradi takih idej njih zgodovina ni več znanost, katera bi uspešno predstavljala neko gotovost in resničnost, moralno, kulturno in ideološko zdravje enega naroda ali družbe.

Oziramo se od arhiva do arhiva in zgodovinska resnica naj bi vračala mrtve soborce kot dragoceno zgodovinsko in protirevolucionarno nasledstvo. Od vseh zgodovin za mladi slovenski rod najnevarnejša je zgodovina molka. Molke je oblika slabe vesti, ponižanosti in neresnih zgodovinskih dejanj in končno zlorabljenje zgodovine.

Nove bojne, narodne, priljubljene domobranske in četniške pesmi so postale v osrčju njihovih bojev z napevom slovenski domovini. Spremljale so borce na njihovih pohodih, podpirale jih in vzdržavale njihovo borbennost med počitkom ter se končno poslovlile le od živih, kateri so bili žrtve nasilne in mučeniške smrti komunizma na Slovenskem; niso se pa te pesmi poslovlile od mrtvih.

Namen teh pesmi, ki so zvezele melodično, privlačno, domovinsko, je namreč bil, da "gre čim lažje v uho", da postane melodijsko dostopna in privlačna ter so kot take osvajale slovenske množice. Tako je v teh pesmih tudi glasba izredno obogatela vsebinski izraz, napela je notranje doživetje, postala je iskreno-navdušujoča, s odbujajoča in tudi obrambno-težeča. Vi dragi mučenci ste dali za narod in domovino najdražje, kar (Dolge na 3. strani)

PRISRČNO VABLJENI

Cleveland, O. — Vsako leto za praznik Sv. Rešnjega Telesa farani sv. Lovrenca v Clevelandu očistijo in lepo okrasijo ulice v bližini cerkve. Sosedje kar tekmujejo med seboj, kateri bo lepše okrasil svoj "porch" z rožami, slikami in zelenjem. Na poti, kjer se vije procesija so pripravljene štirje oltarji. Pri vsakem poje duhovnik po en evangelij in prošnje za vse potrebe in da blagoslov z Najsvetejšim.

Sv. Lovrenc je ena izmed redkih cerkva, ki ima to Telovsko procesijo vsako leto. Tiste, ki so bili rojeni v starem kraju spominja na veličastne procesije doma in jim obuja spomine. Kako slovesne so bile te procesije in manifestacije evharističnemu Kralju.

Letos bo praznik Sv. Rešnjega Telesa v nedeljo 28. maja. Ob pol dvanastih dopoldne bo pri sv. Lovrencu slovesna koncertirana sv. maša in takoj po maši se bo začela procesija ob slovesnem zvonenju in petju slovenskih pesmi in evangeljev.

Vsi Slovenci v Clevelandu in okolici so lepo vabljeni, da se udeležijo procesije. Pripeljite svoje otroke, ki mogoče še niso nikdar videli take procesije. Pripeljite s seboj svoje znanec in prijatelje. Posebno dobrodošče so narodne noše.

Na svidenje v nedeljo 28. maja pri sv. Lovrencu!

J. Varga, župnik

Oltarno društvo pri Sv. Vidu

CLEVELAND, O. — Iskrene čestitke vsem novim članicam Oltarnega društva fare sv. Vida. Odzvale ste se vabilu Jezusa v presvetem Rešnjem telesu, kjer deli svoje milosti vsem, ki ga za nje prosijo.

Prvo nedeljo v mesecu, 4. junija, imamo pri sv. maši ob osmih v cerkvi sv. Vida skupno sv. obhajilo.

Pripravljamo skupno romanje k Mariji Pomagaj v Lemont za 12. in 13. avgusta.

Kako vesela sem bila vas vseh. Od veselja in sreče bi vas rada pritisnila na srce, pa mi je zaradi ganotja celo beseda zastala v grlu.

Naj se vsem prav lepo zahvalim. Mrs. Pretnar, ki vam je s svojimi pomočnicami tako lepo postregla s takim finim pečivom. Obenem se zahvaljujem združenim oltarnim društvom, ki so se sestala 30. aprila pri Sv. Vidu in se je vse tako lepo izteklo.

Sedaj pa kar na delo, da bomo uspešno organizirale romanje v Lemont. Katera se nam hoče pridružiti, naj se prijavi čim prej. Cena za vožnjo je \$52. Za vsa pojasnila pokličite Mrs. Mary Marinko, tel. 486-5156 ali pa podpisano na tel. 361-3948.

Anna Brodnik

SLOVENSKI PLESALCI NA NOGOMETNI TEKMI

Chicago, Ill. — Slovenske melodije bodo odmevale v nedeljo dne 28. maja popoldne v slavnem Wrigley Fieldu, domu čikaškega kluba "Cubs". Slovenski radijski plesalci bodo podprli nogometno tekmo domačega sportnega društva "STING" proti "Sockets" iz San Diegoa.

To bo uradno Slovenski popoldan na tekmi. Kot uvod bo član folklorne skupine radijskega kluba, Vinko Rigler pel ameriško himno. V polčasu bodo naši radijski plesalci predvajali nekaj domačih ljudskih plesov. Ker ta nedelja sovpada z velikim "Memorial day weekend", se pričakuje večja udeležba. Zogobrcarji Sting letos doslej sicer ne igrajo najboljšje, čeprav so med njimi tudi trije igralci iz Jugoslavije, vendar je upanje, da bodo izboljšali rezultate.

Nogomet je med Slovenci v domovini izredno priljubljen sport in se sedaj tudi močno uveljavlja v Ameriki. Zdi se mi prav, da prizadevanja podpremo. Slovenci bomo imeli večjo sekcijo igrišča rezervirano in kdor se nam hoče pridružiti na tej tekmi, lahko dobi vstopnice tudi v uradu Radijskega Kluba, na 2032 W. Cermak Rd. po \$4. Mladina do 18 let in starejši državljani plačajo samo polovično.

Na svidenje na prijetnem nedeljskem popoldnevu v prostornem igrišču Wrigley Field. Mnogo lepega sportnega razvedrila. Pričetek ob 2:30 pop. L.L.

IZ NAŠIH VRST

Pittsburgh, Pa. — Spoštovani! S priloženim čekom obnavljam naročnino za eno leto in pošljam tudi dar za tiskovni sklad.

Ameriško Domovino rada prebiram in želim, da bi nam še dolgo prinašala lepo, zanimivo branje. Oprostite, da nisem prej poslala, sem bila namreč odsotna.

Lep pozdrav!

Frances Arch

Bridgeport, Conn. — Spoštovani! Pošljam ček za obnovo enoletne naročnine na Ameriško Domovino.

Zelim Vam vse dobro in lepo pozdravljam!

Marica Grašič

Tiskovni sklad A.D.

V Tiskovni sklad so od zadnjic darovali:

- Mary Naglič, Cleveland, O. \$ 2.00
- Felix J. Gaser, Richmond Hts., O. 2.00
- Mary Gregorich, Willard, Wis. 1.00
- Stanko Masic, Evanston, Ill. 2.00
- Ciril Prezel, Toronto, Ont. 5.00
- Triglav Construction Co. Ltd., Toronto, Ont. 20.00
- John Gorican, Richmond Hts., O. 5.00
- Ljubomir Rozic, Euclid, O. 1.00
- Anton Krdlec, Cleveland, O. 2.00
- Mrs. Frank Pozar, Cleveland, O. 5.00
- Ing. John Dolinar, Anglija 15.00
- Mary Kebe, Thornhill, Canada, v spomin moža Johna Kebe 10.00
- Agnes Kužnik, Bedford Hts., O. 1.00
- Ivan Hauptman, Richmond Hts., O. 2.00
- Jože Škrjanc, Pueblo, Colo. 2.00
- Frank Golf, Joliet, Ill. 2.00
- Anna Blodnikar, Forest City, Pa. 1.00
- Anton Klemen, Niagara on the Lake, Can. 5.00
- Frances Perencevich, Cleveland, O. 2.00
- Mrs. Joseph Knaus, Cleveland, O. 2.00
- Pauline Laurence, Cleveland, O. 2.00
- John Hočevar, Cleveland, O. 2.00
- Slovenska telovadna zveza, starosta Janez Varšek (v spomin pok. Marjana Jakopiča) 25.00
- Ana Frangesh, Cleveland, O. 22.00
- Barbara Sobocan, Hamilton, Ont. 5.00
- Mr. & Mrs. Michael Spisich, Cleveland, O. 2.00
- Ivan Drcar, Cicero, Ill. 5.00
- Louis Ule, Verdes, Calif. 15.00
- Katarina Volk, Cleveland, O. 1.00

Vsem darovalcem prisrčna hvala!

ZALOST V CERKVI NA SLOVENSLEM UMRL JE MARIBORSKI ŠKOF DR. MAKSIMILIJAN DRŽEČNIK

LJUBLJANA, 13. maja. — Danes ob 13. uri je na Onkološkem inštitutu kliničnega centra v Ljubljani po dolgi in hudi bolezni, ki jo je potrpežljivo prenašal, umrl mariborski škof dr. Maksimilijan Držečnik. Čeprav je bila njegova bolezen neozdravljiva, je njegov odhod boleče odjeknil med duhovniki in verniki mariborske škofije ter vse Cerkve na Slovenskem.

Dr. Maksimilijan Držečnik je bil rojen 5. oktobra 1903 v Ribnici na Pohorju. Prva dva letnika bogoslovja je opravil v Mariboru, študij teologije pa je sklenil v Rimu, kjer je bil 30. oktobra 1932 posvečen v duhovnika. Prva duhovniška leta je preživel kot kaplan v Celju, leta 1936 pa je prišel za prefekta v dijaško središče v Maribor. Zadnja leta pred vojno pa je že predaval v bogoslovju sveto pismo stare zaveze, nato pa še filozofske predmete. Med vojno je bil z mnogimi drugimi mariborskimi duhovniki izseljen. Dobra štiri leta je bil spet kaplan in to v župniji Visoko pri Novem Marofu. Po vojni je prišel v Ljubljano za vodjo mariborskih bogoslovcev in profesorja stare zaveze.

Njegova profesorska služba je bila kratka, saj je bil komaj po enem letu imenovan za pomožnega škofa v Mariboru, čez štiri leta, 15. junija 1960, pa je postal prvi mariborski škof.

Kljub visokemu položaju, ki ga je zavzemal v Cerkvi, je bil škof Držečnik vedno človeško topel in neposreden. Čeprav izobraženec, doktor filozofije in teologije, je v srcu ostal pohorski kmet v vseh njegovih plemenitih razsežnostih. "Dom mi je še vedno pri srcu," je dejal našemu sodelavcu za 25-letnico škofovske službe (Družina 1971, 24-25). "Od doma imam prav za prav vse: starše, vzgojo in versko življenje, povezano s Cerkvijo. Bil sem pastirček, pasel sem krave in ovce. Ze v otroških letih sem moral med prvo svetovno vojno pomagati pri kmečkem delu, ker ni bilo ljudi. Kmečko delo sem imel zelo rad, kmečko življenje me je silno veselilo..."

Krmilo mariborske škofije je vzel v roke v zelo hudih prelomljenih časih. Z vso zagnanostjo se je lotil prenovitvenega dela.

Eno največjih del, ki jih je opravil v času svojega škofovanja, je izdaja celotnega slovenskega svetega pisma. Takole sam pripravi: "Prišlo je nepričakovano. Mohorjeva družba se ni smela izdajati verskih knjig, zato so nekateri predlagali, da bi sveto pismo izdal ordinariat. Prevzel je vso odgovornost kot izdajatelj, Mohorjeva pa je prevzela finančno in trgovsko plat. Tuji Slovencek je hotel v svojem času izdati vse sveto pismo, potem pa je to delo prepustil ljubljanskemu škofu Wolfu."

Škof Držečnik je bistro presojal znamenja časov in je svoje duhovnike in vernike vedno usmerjal v tisto pravo notranjo poglobitev, ki počasi a vztrajno prekrvaša in prežarja vsakdanje življenje.

Škof Držečnik je bil dolgo let predsednik ekumenske komisije pri jugoslovanski škofovski konferenci. Morda je bilo njegovo ekumensko delo na zunaj manj opazno, zato pa nič manj važno. Mohorjeva družba v Celju je z njim izgubila velikega zagovornika, saj se je prav on veliko trudil, da bi ji vrnil nekdanji ugled.

Nemogoče bi bilo vsaj približno naštetiti vsa dela in vse pobude, ki se jih je lotil v dolgih tih desetletjih škofovske službe. Prav gotovo pa je največ dobrega naredil s svojo pristno in neposredno človeško osebnostjo. Vsakemu se je znal približati, se mu posvetiti, ga poslušati. V zadnjih letih je svoji škofiji služil s trpljenjem in sam Bog ve, če ni to najboljše in najučinkovitejša služba. Vedel je, da je čas njegove razveze blizu. Uradna sporočila mariborskega škofijskega ordinariata, ki prinašajo novice o njegovi smrti, objavljajo tudi škofovo zadnje sporočilo iz ljubljanske bolnišnice: "Ko sem v terek, 4. aprila 1978, že šestič prišel na zdravljenje v Ljubljano, sem bil zaradi bolečin silno izmučen. Nekaj dni sploh nisem mogel spati. Naprosil sem g. Jakoba Turšiča, kurata v bolnišnici, da mi je podelil maziljenje. Sveto maziljenje, združeno z molitvijo, sem prejel v upanju, da mi Gospod polajša, če je njegova volja.

V nedeljo, 9. aprila, so me obiskali zagrebški nadškof Franjo Kuharić, beograjski nadškof dr. Gabriel Bukatko in skopski prizrenski škof dr. Joakim Herbut. Tega obiska sem bil zelo vesel. Vem, da bi me mnogi radi obiskali, a to bi me utrudilo. V

imenu vseh me obiskujejo ljubljanski metropolit, pomožni škof in nekateri drugi, kakor tudi moji ožji mariborski sodelavci. Maševati za sedaj ne morem, pač pa vsak dan prejemam obhajilo. Vsem duhovnikom in vernikom se zahvaljujem za molitve."

Odsel je z besedami zahvale. Ko so ga še zadnjič odpeljali v bolnišnico v Ljubljano, je še upal, da se bo vrnil v svoj Maribor, na tihem pa je slutil, da bo njegova vrnitev drugačna. In tako sedaj mirno leži v svoji škofijski kapeli in čaka poslednjega odhoda k počitku, ki je napovedan za sredo, 17. maja. Vendar tudi te dni ni sam. Kakor so ga vse življenje obkrožali ljudje, ki so ga potrebovali, tako se sedaj ob njegovi krsti vrstijo vsi tisti, ki bi se mu radi zahvalili. Morda so večkrat pozabljali, kaj vse jim je dobrega storil, kaj je pomenil mariborski škofiji in Cerkvi na Slovenskem, ob njegovem odhodu so se tega spomnili. Radi bi mu z molitvijo in pobožno zbranstvo dokazali, da v njihovih srcih še živijo čustva, ki jih je bil pokojni za življenja oznanjal.

Spominski dan žrtve vojne in komunistične revolucije v Sloveniji

(Nadaljevanje s 2. strani)
ste imeli — svoje življenje. Mi, živeči se klanjamo vašim zemeljskim ostanikom, kajti mislimo, da storite mnogo za svoj narod in domovino, toda svetovni vihar je odnesel vas in vaše delo.

Naj nam bo v tolažbo to, da so vsa vaša grobišča in ruševine, kjerkoli naj bi ta bila, ostala v mejah slovenske domovine. Dragi slovenski vojaki, soborci in mučenci, vas so poklicali nedolžno pobiti očetje in matere, bratje in sestre, hčere in sinovi! Poklicali so vas požgani domovi Dolenjske, Notranjske, Bele krajine, privreli smo izza bodoče žice italijanskih taborišč.

Ljubezen do bližnjega ne ukazuje, da moramo prenašati njegovo nasilje, se podvrčati njegovi sili; nasprotno, ukazuje nam, da se ji upremo in branimo pravico. Če nas nekdo napade, imamo po naravnem in božjem pravu polno pravico, da napad zavrnemo, da se branimo in ubranimo.

Glede navedenega poudarjamo, da naša ideološka P.K. organizacija ni zgrajena na pesku, ki bi lahko rušili in spodjedali viharji njeno trdnost, temveč na trpljenju in žrtvah ter bo ravno radi tega ostala trdna v svojih načelih in idealih. Tako prepričanje ni sezidano na človekovih strasteh, na grdi sebičnosti in krivičnosti proletariata, ki ponižuje človeka.

Res je tako, da se namreč po vsaki vojni premaganu naprtijo vsa sramotna dejanja, dočim ima zmagovalc vse prav. Vojne in revolucije so vedno prinašale mnogo gorja ravno našemu narodu, kot najmanjšemu na križišču med večjimi. Kmet se je hotel dvigniti in je padel, dvigniti kot človek in padel kot junak, ker je branil pravico in sveto zemljo. Z grenkobo v srcih, toda z mirno vestjo in vedrega čela ste stisnili puško v pošteno slovensko roko, da branite dom in narod proti komunističnim napadalcem, kakor tudi v tajnosti proti okupatorju, kajti pri segli ste, da se boste borili za slovensko domovino.

Slovenska narodna vojska se je rodila v hudi stiski

Slovenska narodna vojska in vse ostale bojne protikomunistične formacije v Sloveniji so se rodile v strašnih bolečinah iz narodovih ran, ki jih je v prvi vrsti odpiral lastni brat, komunist in okupator. Na tej osnovi slovenska narodna vojska, ki je bila hranjena s krvjo lastne domovine, je postala še v smrti zmagovita in po vseh okoliščinah vse bolj utemeljena za svoj nastop.

Kratka je bila vaša življenjska pot; od zibelke do groba miniranih ruševin. Cveti, cveti rdeča roža, cveti posvečeni cvet, nad grobovi (neposvečene ruše) naših najdražjih, ki so se dvignile v obrambo vere, svobode in narodnih izročil! Cveti, ker bo prišel dan, ki bo v srcih ljudstva rosil čisto roso dobrote in bratrske ljubezni.

A ti, mladi slovenski rod, odtrajaj za cvet, zatakni si ga za klobuk in ponašaj se z njim po vsem svetu. Med žuljevimi dlanmi slovenskih mater so tekle in še tečejo solze po nedolžno pa-

klanih možeh, sinovih in hčerah, slovenska deca je zaman klicala očeta in mater, ki so ju pobili rdeči krvniki; krvave poljane zaraščajo, a družine še vedno žgo nezaceleljene rane.

Mnoge matere so ostale brez sinov, žene brez mož, mnogi otroci brez očeta in ponekod tudi brez matere, dekleta brez fantov in zaročencev. Zenska v svoji naravi teži za tem, da si ustvari svojo družino, svoj dom. Rodi se z materinskim čutom. Mnoga dekleta se niso poročila, ker se niso imela s kom. Ze tako majhen slovenski narod je bil v zastoju.

Bakla sveti

Dragi mučenci! Bakla, ki gori za pokoj vaših duš, dobro sveti; razsvetljuje in pripoveduje svetu o vašem pravičnem boju, ki ste ga bojevali za lepšo bodočnost svojega naroda...

Živeči prilivamo tej bakli tako, da vedno dobro greje in dobro sveti! Hočemo, da bi naši potomci in širni svet prav cenili našo borbo in spoštovali slovensko bolečino.

Ni velik narod, ki šteje sto milijonov, ne tisti, ki je bogat, ampak tisti, ki je z žrtvami v zgodovini med prvimi dokazal, da s komunistom ne smemo sklepati kompromisov.

Konec leta 1973 je v založbi Rutgers University Press, New Brunswick, New Jersey, kot je že znano, izšla izpod peresa Walterja Robertsa, direktorja USIA (United States Information Agency — Ameriška informativna agencija) knjiga z naslovom: "Tito, Mihajlović in zavezniki, 1941—1945", ki neizpodbitno dokazuje, da so imel Tito in njegovi partizani direktne stike z Nemci o sodelovanju. Roberts navaja celo vsebino telegramov med sodelovanjem. Walter je bil v dobi 1960 - 1966 svetovalec na ameriškem veleposlaništvu v Beogradu ter ga je komunistično sodelovanje med vojno zanimalo.

To knjigo čitajo mnogi Amerikanci, že stari politiki, ter ob njej uvidevajo vse spoznanje in svoje zmote.

Jugoslovanska Komunistična partija ni bila zainteresirana na obrambi domovine, ampak na svetovni revoluciji in za oblast komunizma. To je izjavil sam Tito še leta 1941 v svojem govoru.

Dragi mučenci in soborci, težka je bila ločitev. Prej bi se bršljan ločil od stoletnega hrasta kot pa matere, žene, otroci ter zaročenke od spominov na vas. Nihče ni vprašal po srcu, ljubezni in preliti solzah, ker krvniki pozabljajo na Boga in krščansko vzgojo. Nobeden od najbližjih ni slišal, kot je bilo v navadi, zabijati poslednji žebelj v vaše krste, čiji glas gre skozi srce; temveč ste nameštali drug čez drugega kot polena, tudi še živi, kar je še groznejše.

Danes vas zakrivajo že močna drevesa, zrastle iz vaših teles. Ob obletnici vam potom žarkov zahajajočega sonca ter zahodnih vetrov pošiljamo naš pozdrav in večer sen.

Nesrečni maj, kot je bil leta 1945

se je po dolgi zimi vrnil, z rso prelestjo oživljenih lok zelenih,

MATI TEREZIJA IZ KALKUTE V SLOVENIJI

POGOVOR Z MATERJO TEREZIJO

Kakšna sreča in kakšen blagoslov za Slovenijo, da jo je obiskala brez dvoma danes najbolj poznana misijonarka v svetu s. mati Terezija iz Kalkute v Indiji. Ves svet jo pozna in se zanima za njeno delo. Po krvi je Albanka, doma tam nekje od Skoplja ali, kot danes uradno imenujejo to staro in zgodovinsko mesto, Skopja kar je jezikovno veliko starejše kot Skoplje.

Mater Terezijo je za letošnji post povabil zagrebški nadškof Kuharić, naj. pride v Zagreb, kjer so imeli v letošnjem postu po vseh župnijah smotno organiziran misijon. Mati Terezija je prišla; spremljal jo je tudi med nami znani misijonar Gabrić, jezuit, ki skupaj z našimi slovenskimi in hrvaškimi jezuiti že veliko let misijonari v Bengaliji v Indiji. Rajnki p. Podražaj nam je bil ob svojem zadnjem obisku v Ameriki veliko povedal o tem svojem dobrem sodelavcu in sobratu. Seveda se dobro poznata tudi s p. Cukaletom, ki še vedno z nekaterimi drugimi Slovenci oznanja Gospodov evangelij v Indiji.

Razen Zagreba je mati Terezija obiskala tudi svoje Skopje in vrsto drugih mest in krajev; med drugim jo je pripeljala pot tudi v Slovenijo. Za svojo dolžnost je smatrala, da tudi Ljubljano in še nekatere druge slovenske kraje obišče ter se tako oddolži dobrim slovenskim ljudem, ki bogato podpirajo misijone; tudi one v Indiji. Kaj je bolj naravno kot to, da so se za njen obisk v domovini in posebej še v Sloveniji zanimali predniki katol. listov, med njimi še posebno urednik Ognjišča o. Franc Bole. Ta je mater Terezijo naprosil za kratek pogovor z njo. Rada mu je ustregla. V majski številki Ognjišča je njen pogovor na dolgo opisan, naš list pa iz tega prinaša samo nekaj odlomkov, ki bodo gotovo zelo zanimali slovenske bralce in bralke.

prinesel žalovanja in obupe sveže s čarom prvih cvetk, belih in rumenih, na ruševinah zagrebenih!

Narava kipi v pomladanskem utripu. Božajoči žarki se skrivajo v temu kopreni, ki z vso mladostno vnetostjo svoje mlado breme. Na prijaznih prostorih na Chardon Road se vsako leto v topli domačnosti zaključuje lepa domačnost Spominskega dne.

Povsod po tej prostrani deželi so posejani slovenski grobovi. Vrste se znana in neznanca imena. Gruda njihove druge domovine se je nad njimi opojno razcvetela. Premnogi so utonili v pozabo.

Ob tej obletnici naših mučencev se spominjamo tudi njih, kajti mnogi so bili kulturni oz. prosvetni delavci več desetletij za slovenski narod. Preveč so oddaljeni njihovi grobovi, osamljeni sredi prostranstva. Včasih se utrnejo njih glasovi v spominih prijateljev, včasih ožive ob dobrih dogodkih. Nekateri izmed njih pa se vendar vračajo tako živo med nas.

Ob obletničnih slovesa njih tople spomin znova oživi v zgovornih črkah dnevnika Ameriška Domovina. V njej se objavljajo njih svetla imena. mnogo-krat tudi zre na nas njihova živahna podoba, polna življenja.

To so zlati spomini, ki obiščejo tisočere prijatelje, znance, rojake in jim zgovorno povedo: Zivel sem tudi jaz in ne pozabi me!

Ugasnil je vaš pogled, ugasnila je vaša jesen — mrtvi ste in zagrebani, toda za nas in mlajši rod ostanete vedno v spominu kot živi in spoštovani.

Naj bo to praznik naše posvečene narodne bolečine!

Valentin Potocnik

"Ognjišče" (O.): Materi Tereziji sem zastavil nekaj vprašanj prav za naše bralce. Najprej sem ji predstavil Ognjišče, iz izročil tudi dar iz našega Poštnega predala dobrote, nato pa sem hotel izvedeti nekaj osebnih stvari iz njenega življenja. "Je na vašem domu še kdo od domačih?"

Terezija (T.): Ne, tukaj nimam nikogar. Moj brat je v Palermu, sestra pa je že pokojna.

O.: "Kaj so bili vaši starši?"

T.: "Imeli smo trgovino."

Vrtal sem še naprej in sem jo vprašal, naj pove za naše mlade bralce, kakšen značilen doživljaj iz svoje mladosti. Mati Terezija pa nerada govori o sebi. Rekla mi je:

T.: Ni potrebno, da vam o tem govorim; vprašajte me o naših ljudeh. O mladini, ki prihaja k našim revežem. Mladi ljudje hodijo v Indijo, iščejo duhovnost. K nam pride mnogo mladih ljudi iz vsega sveta: iz Evrope, Amerike, Japonske. Ostanejo pri nas kakšen mesec ali dva z našimi sestrami ali brati. Delajo najnižja dela. Ko odhajajo, priznajo, da so več dobili, kot pa so dali.

O.: "Prihajajo prav s tem namenom?"

T.: Da, prej nam pišejo. In ko se vračajo, so nekaj dobili; nekateri zopet vero, zaupanje, veselje. Vedno več je takih, ki z nami sodelujejo. Mi imamo več kot 90.000 sodelavcev po svetu. Večina dela doma, v svojem okolju, poiščejo siromake v svojem kraju. Ljudi, ki so osamljeni, ubogi, tudi pri nas, vi ne bi verjeli. Obiskala sem starke v Zagrebu. Živi v kleti v popolnem uboštvo in sama."

O.: "Morda se najdejo posamezni primeri, na splošno pa pri nas ni ljudi, ki bi trpeli pomanjkanje," sem skušal zagovarjati prepričanje, da pri nas ni veliko siromakov. Mati Terezija me je kmalu razorožila. Rekla je:

T.: "Tudi če bi bil samo en primer, je to naša sestra, naš brat. Ker ni tako veliko primerov, nas to ne prizadene. V Indiji pa vidimo tega veliko in mislimo, da moramo nekaj narediti. Žena, ki sem jo videla, nima nikogar. Ljudje pa se ne potrudijo, ker je samo ena. Toda ljubezen se ne meri po številu. Mi ne gledamo na številke. Ne morete ljubiti dveh oseb istočasno, ne morete streči dveh osebam istočasno."

O.: "Imate prav; na to pozabljamo."

T.: "Tudi tukaj že imamo veliko sodelavcev. Na Hrvaškem je več kot 12.000 mladih, ki so se vključili v naše delo po časopisu Mali koncil. Molijo za naše delo. Tudi že sami začnejo iskati svoje reveže. Ljubezen se začne doma."

O.: "Vemo, da veliko potujete. Ali delate z drugimi sestrami, kadar ste doma?"

T.: "Kot vsaka druga sestra pomivam, pospravljam, čistim tudi stranišča v hiši za umirajoče v Kalkuti."

O.: "Kam ste namenjeni, ko odidete od nas?"

T.: "Najprej grem v Rim, potem pa v Združene države k našim sestram."

O.: "Kaj bi rekli našim bralcem?"

T.: "Naj poiščejo, kje so njihovi siromaki. Ko jih odkrijejo, jih bodo tudi ljubili. Če jih bodo ljubili, jim bodo tudi stregli. Naj dajo svoje roke, da jim služijo, in svoje srce, da jih ljubijo."

Na koncu je urednik Ognjišča mater Terezijo naprosil, da bi lastnorčno napisala posvetilo bralcem Ognjišča. Z veseljem je to storila. Majsko Ognjišče ga je objavilo v faksimilirani obliki. Urednik je svoje poročilo o razgovoru z materjo Terezijo takole zaključil: Mati Terezija

je odšla naprej po svojih poteh služnja najbudejšim. Nam pa njeno delo budi vest. Rada ponavlja stavek, s katerim tudi zaključim svojo reportažo: "To kar vi lahko naredite, tega jaz ne morem; kar pa jaz lahko naredim, tega pa vi ne morete. Skupaj pa bomo lahko naredili nekaj lepega za Boga."

Za naš list pripravil J.S.

Podpirajmo Rožmanovo zavetišče v Argentini

Priporočajte Ameriško Domovino, edini neodvisni in najstarejši slovenski dnevnik na svetu, svojim rojakom in rojakinjam!

MALI OGLAS

Duracrest Upright Freezer
12 cu. ft. Very good condition,
731-2471. Call after 4 p.m.

(77-79)

V bližini Lakeland
in Neff Road
Prostor za urade —
Tako na razpolago
325, 500, 675, 1000 - do 4,000
kv. čev. Izvrsten dovoz na I-90
in I-271!

261-6211 J. Dallos

(Th.-Fri.-x)

Gallusova plošča
Plošča pevskega zbora Gallus
iz Celovca "Lipa zelenela je" je
napredovca v Slovenski pisarni,
6304 St. Clair Avenue, Cleve-
land, Ohio 44103, po \$5, po pošti
\$6.

(Maj 4,11,18,25)

Hiša naprodaj
Čista 2-stanovanjska hiša z
veliko kuhinjo, dnevno sobo in
jedilnico, garažo za 2 in pol avta
v okolici E. 53 St. \$15,900.
531-4301
CENTURY 21
Joe Dougherty Realty
(77-80)

Novi zidani ranči
V Willówicku nedaleč od Lake
Shore Blvd. so v gradnji novi zi-
dani ranči s 3 spalnicami, v ce-
loti podkletni. Kličite za poja-
nila

UPSON REALTY CO.
UMLA
499 E. 260 St. 731-1070
Odrpto od 9. do 9.

HOUSE FOR SALE
E. 58th. off Prosser - Double,
immaculate, large kitchen,
roomy living room and dining
room. 2½ garage. Reduced to
\$15,900 - Owner anxious to sell.
CENTURY 21
Joe Dougherty Realty
531-4301
(77-80)

Hiša naprodaj
Dvostanovanjska hiša z gara-
žo za dva avta je naprodaj na
6805 Bonna Avenue. Kličite tel.
391-9174.

—(25,26 maj)

Help Wanted
Custodian
Couple or family for ethnic hall.
Excellent opportunity. Rent,
utilities, plus salary. Call 261-
0436 or after 6 p.m. 442-0142.

(x)

FACTORY HELP FEMALE
Light assembly and furnace
brazing operators. Apply in per-
son 9 to 4 p.m.

TECHNICAL METAL
PROCESSING
5476 Lake Ct.
Off Shoreway at E. 55 St.
(72-80)

Wanted
Cleaning woman for West
side home, every other week.
Must have own transportation.
Call 331-0209
(76-80)

Za čiščenje
Ženska dobi delo dva večera
na teden pri malem podjetju na
vzhodni strani mesta. Dobra
urna plača! Kličite tel. 481-7773.
med 8. zj. in 4.30 popl. od pone-
deljska do petka.
(78-79)

BREZ DOMA

Hektor Malot

Sklonil sem se in gledal na tla ob zidu, dokler nisem dospel do konca; kolovoza pa nisem zagledal nikjer. Vrnil sem se k Vitalisu in nato iskal v nasprotni smeri. Uspeh je bil isti. Povsod je bil samo zid; nikjer nobene odprtine. Tudi tla so bila gladka. Nobena steza ali kakršna koli sled ni označevala, kje naj bi bil prehod.

"Ničesar drugega ne najdem kakor samo sneg."

Naš položaj je bil strašen. Gotovo se je Vitalis zmotil in kamnolom, ki ga je iskal, je moral biti nekje povsem drugje.

Ko sem mu povedal, da nisem našel ničesar, je nekaj časa stal nepremično in ni rekel nič. Nato pa je zopet otipal z rokami zid enega konca do drugega. Kapi, ki ni vedel, kaj se godi, je nestrpno lajal. Korak za korakom sem šel za Vitalisom.

"Ali naj iščem še naprej?"
"Ni treba. Kamnolom je zaidan."

"Zazidan?"
"Zazidali so vhod in ni mogoče več iti vanj."

"Kaj pa zdaj?"
"Kaj naj storimo? Ne vem. Najbolje bi bilo, če bi tukaj umrla."

"Oh, gospodar!"
"Saj res, ti ne smeš umreti. Mlad si še, življenje ti je drago. Pojdiva torej dalje! Ali moreš še hoditi?"

"A vi?"
"Ko ne bom več mogel hoditi, se bom zgrudil kakor star konj."

"Kam naj gremo?"
"Vrnimo se v Pariz. Ko srečava prvega stražnika, se damo odvesti na policijo. Rad bi se bil temu izognil. Nočem pa, da bi ti umrl od mraza. Pogum, moj mali Remigij! Naprej, otroka! Pojdimo!"

Krenili smo po poti, od koder smo prišli. Koliko je bila ura? Bog ve! Hodili smo že silno dolgo časa in zelo počasi. Mogoče je bilo polnoči ali še več. Nebo je bilo še vedno temnomodro; meseca ni bilo nikjer, le nekaj zvezd je blestelo, ki pa niso mogle osvetliti okolice. Zdele so se manjše kakor navadno. Veter je postajal čedalje hujiši. Dvigal je cele oblake drobnega snega in ga nama zaganjal v obraz. Hiše, mimo katerih smo šli, so bile zaprte in temne. Zdelo se mi je, če bi ljudje, ki so spali na tplem, vedeli, kako zmrzujemo, bi nam gotovo odprli in nas sprejeli pod streho.

Če bi mogli pospešiti korak, bi nas mogoče ne zeblo tako, a Vitalis je bil silno zmučen in je komaj še premikal noge. Dihal je s težavo, kakor da bi bil vso pot tekal. Ko sem ga vprašal, kaj mu je, mi ni odgovoril. Le z roko mi je dal znamenje, da ne more govoriti.

Vrnili smo se v mesto. Znašli smo se med zidovi, za katerimi se je tu in tam slišal zamolkel ropot.

Vitalis je obstal. Spoznal sem, da ne more več naprej.

"Ali naj potrkam na katera teh vrat?" sem ga vprašal.

"Ne, ni treba. Nihče bi nama ne odprl. Tukaj stanujejo vrtnarji. Nihče izmed njih ne vstane ob tej uri. Pojdimo dalje."

Imel pa je več dobre volje kakor noči. Naredil je le nekaj korakov, nato je znova obstal.

"Moram se odpočiti," je dejal. "Ne morem več naprej."

Neka vrata so bila v leseni ograji, za ograjo pa se je dvigal velik kup gnoja, kakor se to večkrat vidi pri vrtnarjih. Veter je bil osušil zgornjo plast slame in jo raznesel v precejšnji množini po cesti. Pri vratih je je bilo že kar lep kup.

"Tjakaj bom sedel," je izjavil Vitalis.

"Rekli ste, da ne smeva sestiti, da naju mraz ne prevzame in ne bova več vstala."

Ne da bi mi odgovoril, mi je s krenjo velel, naj spravim na kup še več slame. Na ta kup je bolj padel kakor sedel. Zobje so mu šklepetali in ves je trepetal. "Prinesi še slame," mi je dejal. "Kup gnoja naju varuje pred vetrom."

Res smo bili v tem kotičku vsi trije varni pred vetrom, nikakor pa ne pred mrazom. Ko sem zbral vso slamo, kolikor sem je mogel najti, sem sedel poleg Vitalisa.

"Pritisni se k meni," mi je dejal. "Kapija pa vzemi v naročje. Tako ti bo dajal nekoliko od svoje toplote."

Vitalis je bil zelo skušen človek in je dobro vedel, da more biti mraz v okoliščinah, v katerih sva se nahajala, smrtonosen. Da pa se je izpostavil tej nevarnosti, je moral biti reš do skrajnosti izžerpan.

Res je bilo tako. Že štirinajst dni so napori potovanja presežali njegove moči. Ob tem zadnjem naporu je bil že tako oslabiljen, da ga ni mogel več prenesti; toliko bolj, ker se je naporom pridružil še pomanjkanje hrane. Tudi je zaradi starosti vse to še mnogo težje prenašal.

Ali se je zavedel svojega stanja? Nikoli nisem zvedel tega. V trenutku, ko sem se zaril v slamo in se stisnil k njemu, sem začutil, kako se je sklonil nadme in me poljubil. Bilo je to že drugič in žal tudi poslednjič!

(Dalje prihodit)

Anglo-ameriške mere

DOLZINSKE:
1 inch = 2.54 cm
1 foot = 30.48 cm
1 yard = 91.44 cm
1 mile = 1609.34 m

PLOSKOVNE:
1 square foot = 144 sq. inches = 929.03 cm²
1 square yard = 9 square feet = 8361.12 cm²
1 square mile = 640 acres = 2.59 km²

PROSTORNINSKE:
1 cubic foot = 1728 cubic inches = 28.316.70 cm³
1 cubic yard = 27 cubic feet = 0.76 m³

TEKOČINSKE (Vel. Britanija):
1 pint = 4 gills = 0.57 l
1 quart = pints = 1.14 l
(Imperial) gallon = 4 quarts = 4.55 l

TEKOČINSKE (ZDA):
1 pint = 4 gills = 0.47 l
1 quart = 2 pints = 0.95 l
1 gallon = 4 quarts = 3.79 l

Chmn. Donald Sexton, 7533 Brierclyff Pkwy, Middleburgh Hts 44130

UTEZI:
1 grain (troygrain) = 64.8 mg
1 dram = 3 scruples = 1.77 g
1 ounce = 76 dram = 23.35 g
1 pound (libre, lb.) = 16 ounces = 453.59 g
1 stone = 14 pounds (lbs.) = 6.35 kg
1 hundredweight (centweight, cwt.) = 112 pounds (lbs.) = 50.8 kg
1 ton (long ton) = 20 hundredweights (cwt.) = 1016.04 kg
1 ton (short ton) = 20 cental = 907.18 kg

MERA ZA ŽITO je bushel. V Vel. Britaniji: Imperial bushel = 36.37 l; v Ameriki Winchester bushel = 35.257 l
MERA ZA BOMBAZ:
1 bale = 205 kg.

Dopisujte v Ameriško Domovino, sporočajte vse zanimive novice o rojstvih v svojih naselbinah!

BE YOUR OWN BOSS

I need a man or woman to take inventory, clean and restock retail stores with everyday Family wear. This can be done in about 4 to 5 hours per week. Seven stores average between \$111.44 - \$167.09 profit per week. Must be able to attend nine-hour training class to learn inventory record keeping and product knowledge, as we handle 60 items. NO SELLING INVOLVED. Details by phone. Call Mr. George at 237-9770. Inventory investment required.

V BLAG SPOMIN

prve obletnice smrti

ANTONIJE CHAMPA

1900 - 1977

24. maja 1978 je minulo že eno leto, od kar si zaprla tvoje prične oči za večnost, toda tvoj spomin le živi med nami, mnogimi prijatelji. Naj ti bo lahka ameriška zemlja!

Stefi Silc

Wickliffe, Ohio
25. maja 1978.

Volite Edmunda J. TURKA ZA SODNIKA

COMMON PLEAS COURT DOMESTIC RELATIONS pri demokratiških primarnih volitvah 6. junija 1978

Edmund J. Turk

PROTECT YOUR SLOVENIAN HERITAGE AND ETHNIC VOICE ADVERTISE IN THE AMERICAN HOME newspaper

SLOVENSKI DAN

1. IN 2. JULIJA

na SLOVENSKI PRISTAVI

NEW ENLARGED & REVISED EDITION!
SLOVENIAN INTERNATIONAL COOKBOOK
WOMEN'S GLORY - THE KITCHEN

To order, send \$4.50 plus 50c for postage per copy to:

Slovenian Women's Union

431 N. Chicago Street - Joliet, Ill. 60432

KOLEDAR društvenih prireditev

MAJ

- 28. - Društvo SPB Cleveland obhaja Slovenski spominski dan za žrtve vojne in komunistične revolucije s sv. mašo pri Lurški votlini na Providence Heights na Chardon Road ob 11. dopoldne.
- 28. - Otvoritev Slovenske pristave.
- 29. - Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Spominsko proslavo v Triglavskem parku. Po sporodu kosilo.

JUNIJ

- 17. in 18. - DSPB Tabor Cleveland priredi na Slovenski pristavi pri kapelici na Orlovem vrhu proslavo v spomin pobitih slovenskih domobrancev, četnikov in drugih žrtev komunistične revolucije v Sloveniji.
- 18. - Slovensko kulturno društvo Triglav priredi prvi piknik v Triglavskem parku. Ob 11. dop. maša, nato kosilo in ples.

JULIJ

- 1. in 2. - Slovenski dan na Slovenski pristavi - priredijo Pevski zbor Korotan, Folklorna skupina Kres in Dramatsko društvo Lilija.
- 1., 2. in 3. - Slomškov krožek v Clevelandu organizira udeležbo na vsakoletnem vseslovenskem romanju pri Brezjanski Materi božji v Lemont.
- 13-14-15-16. - Fara sv. Vida priredi vsakoletni karneval v farnem avditoriju, na Glass Avenue in na šolskem dvorišču.
- 16. - Misijonska znamkarska akcija priredi piknik na Slovenski pristavi.
- 30. - Slovenska šola fare Marije Vnebovzete priredi piknik na Slovenski pristavi.
- 23. - Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi misijonski piknik v Triglavskem parku z mašo ob 11. dop., kosilom in zabavo.

AVGUST

- 6. - Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.
- 19. in 20. - Slovenski športni klub priredi tekmovanje v tenisu na Slovenski pristavi. (Prvi del).
- 20. - Jugoslovansko društvo v Daytonu, Ohio, priredi letni piknik v prostorih Eintracht kluba s kosilom in plesom.
- 20. - Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi športni dan v parku. Ob 11. dop. maša, nato kosilo, športne tekme in ples.
- 20. - Fara Marije Vnebovzete obhaja svoje ŽEGNANJE od 3. popoldne do 9. zvečer v Društveni dvorani (v stari cerkvi) na Holmes Avenue.

SEPTEMBER

- 17. - Vinska trgatev na Slovenski pristavi.
- 17. - Oltarno društvo fare sv. Vida priredi obed v farni dvorani pri Sv. Vidu ob 11. dopoldne do 2. popoldne.
- 24. - Društvo SPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

OKTOBER

- 1. - Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. - priredi Vinsko trgatev v parku s kosilom in plesom. (Maša ta dan v Parku ne bo.)
- 7. - Klub newburških upokojencev priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na E. 80 cesti.
- 7. - Pevski zbor "Fantje na vasi" priredi zabavni večer v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju ob pol osmih zvečer. Igra Alpski sekstet.
- 15. - Občni zbor staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu.
- 21. - DSPB Tabor - Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.
- 22. - Podružnica SZZ št. 25 bo obhajala 50-letnico obstoja v avditoriju sv. Vida.
- 22. - Občni zbor Slovenske pristave.

NOVEMBER

- 4. - Stajerski klub priredi MARTINOVANJE v farni dvorani pri Sv. Vidu. Igrajo "Veseli Slovenci".
- 5. - Roditeljski sestanek staršev učencev Slovenske šole pri Sv. Vidu.
- 11. - Belokranjski klub priredi vsakoletno martinovanje v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.
- 19. - Fara Marije Vnebovzete obhaja ZAHVALNI DAN od 3. popoldne do 9. zvečer v Društveni dvorani (stari cerkvi) na Holmes Avenue.

DECEMBER

- 3. - Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi v farni dvorani MIKLAVZEVANJE.
- 4. - Pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Avenue.
- 10. - Glasbena Matica priredi božični koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

FEBRUAR 1979

- 18. - Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi svoje vsakoletno kosilo v farni dvorani pri Sv. Vidu.

DATE	EVENT NO.	MATCH	TIME
Thur. June 1	1	W. Germany-Poland	2:00 pm
Fri. June 2	2	France-Italy Hungary-Argentina	12:45 pm 6:15 pm
Sat. June 3	3	Spain-Austria Peru-Scotland	12:45 pm 3:45 pm
Sat. June 10	4	Mexico-Poland Italy-Argentina	3:45 pm 6:15 pm
Wed. June 14	5	DOUBLE HEADER Teams & times to be announced June 11	
Sun. June 18	6	DOUBLE HEADER Teams & times to be announced June 11	
Wed. June 21	7	DOUBLE HEADER Teams & times to be announced June 11	
Sun. June 25	8	Championship Final	2:00 pm

TICKETS ON SALE NOW:	PRICES	EVENT NO.	GENERAL ADMISSION
AT MUSIC HALL Box Office For ticket information call 216-523-2200	FIRST ROUND 1 thru 4		\$10.00
ALL TICKETS FROM OUTLETS STUDENTS UNDER 18	SECOND ROUND 5 thru 7		\$10.00
CITIZENS OVER 65 (1/2 PRICE - D.F. OF SHUMLER GROUP DISCOUNTS (65 or more)) call 523-2200	FINAL 8		\$12.50

JUNE 1-25
Cleveland Music Hall - E. 6th - St. Clair
GIANT COLOR SCREEN

Za izredni slovenski obed in domačo postrežbo se Vam priporoča, dnevno: od 9h zjutraj do 7h zvečer
v soboto: od 10h zjutraj do 5h zvečer
torek: VAMPI, RIZOTA;
petek: GOLAZ in POLENTA, PEČENE RIBE;
sobota: AJDOVI ŽGANCI; TELEČJA OBARA;
vsako dnevna posebnost: DUNAJSKI ZREZKI, juha
LOJZKA in TONČKA, lastnici
SLOVENIAN VILLAGE RESTAURANT
6415 St. Clair Ave. (Slovenian Nat. Home Bldg.)

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts
The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:
1 Schola-snips for the education of young men aspiring to the priesthood.
2 Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3 Additional scholarships for needy boys and girls.
4 Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5 Bowling, basketball and little league baseball.
6 Social activities.
7 Sponsor of St. Clare House of Prayer

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Nancy Osborne
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Frances Kimak
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frank Toplak
Social Director	Nancy Osborne
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.